

Sygn. akt III AUz 9/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel (spr.)
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko SSA Romana Mrotek

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **M. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek zażalenia ubezpieczonej

na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 listopada 2012 r. sygn. akt VI U 3076/12

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

SSA Jolanta Hawryszko SSA Zofia Rybicka-Szkibiel SSA Romana Mrotek

Sygn. akt III AUz 9/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 listopada 2012r. Sąd Okręgowy w Szczecinie na podstawie art. 477⁹§3¹ k.p.c. odrzucił odwołanie M. K. od decyzji organu rentowego z dnia 10 października 2012r. W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, że orzeczeniem z dnia 17 września 2012 roku lekarz orzecznik ZUS uznał, że M. K. jest całkowicie niezdolna do pracy, okresowo od 11 stycznia 1998 roku do 30 września 2014 roku. Orzeczenie, w którym ubezpieczona została prawidłowo pouczona o terminie i sposobie wniesienia sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej ZUS, zostało jej doręczone w dniu 17 września 2012 roku.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: I)z. U. 2009 roku Nr 153, poz. 1227) oceny niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji dokonuje w formie orzeczenia lekarz orzecznik ZUS. Art. 14 ust. 2a i 2b reguluje natomiast termin i tryb wnoszenia sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS do komisji lekarskiej. Orzeczenie

lekarza orzecznika, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie komisji lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (art. 14 ust. 3 wskazanej ustawy). Sąd podkreślił, że decyzją z dnia 10 października 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, uzasadniając to tym, iż w ostatnim 10-leciu przed dniem powstania niezdolności do pracy ubezpieczona nie udowodniła wymaganych 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Pismem z dnia 29 października 2012 roku M. K. odwołała się od decyzji ZUS z dnia 10 października 2012 roku, żądając przyznania jej prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Ubezpieczona w swoim odwołaniu podniosła argumenty dotyczące swojego stanu zdrowia, w głównej mierze podważając czas powstania orzeczonej niezdolności do pracy, kwestionując tym samym ustalenia dokonane przez lekarza orzecznika ZUS. Stosownie do art. 477 § 3¹ k.p.c. sąd odrzucił odwołanie w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli osoba zainteresowana nie wniosła sprzeciwu od tego orzeczenia do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie jest oparte wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia. Zdaniem Sądu meriti w sprawie bezspornym jest, iż ubezpieczona nie odwołała się od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, które stanowiło podstawę wydania przez organ decyzji odmawiającej jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, zatem w niniejszym postępowaniu znajduje zastosowanie cytowany wyżej art. 477 § 3¹ k.p.c. Jak więc wynika z powołanego przepisu warunkiem dla merytorycznej oceny odwołania od decyzji organu rentowego jest najpierw wyczerpanie przez ubezpieczonego istniejącej drogi odwoławczej od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS. Tymczasem w sprawie będącej przedmiotem niniejszego postępowania M. K. nie wniosła sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, a odwołanie od decyzji organu rentowego o odmowie prawa do renty oparła na zarzutach dotyczących oceny jej stanu zdrowia dokonanej przez lekarza orzecznika ZUS.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła ubezpieczona, zarzucając jego wydanie wbrew treści odwołania i wniosła o jego uchylenie. Zdaniem skarżącej Sąd orzekający nie zapoznał się dostatecznie wnikliwie z treścią odwołania, gdyż nie kwestionowała orzeczenia lekarza, a stanowisko ZUS. Podkreśliła jedynie, że lekarz nie był zainteresowany wcześniejszą historią choroby, gdyż uznał to za kwestię administracyjną a nie medyczną wskazując, że nie dysponuje „dowodami że schorzenie powstało przed dniem”. Nie było zatem potrzeby i sensu kwestionowania korzystnego dla skarżącej orzeczenia o niezdolności i odwoływania się do komisji, tylko o zobowiązanie organu do włączenia złożonych dokumentów do historii choroby celem jej uzupełnienia o brakujący okres.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie ubezpieczonej okazało się bezzasadne.

Należy zaznaczyć, iż ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2004 r. Nr 121 poz. 1264) przywrócono dwuinstancyjne orzecznictwo lekarskie w postępowaniu przed organem rentowym. Od dnia 1 stycznia 2005 r. oceny niezdolności do pracy, jej stopnia, niezdolności do samodzielnej egzystencji, trwałości lub przewidywanego okresu, związku przyczynowego z określonymi okolicznościami, ustalenia daty powstania oraz celowości przekwalifikowania zawodowego, dokonuje lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Od orzeczenia lekarza orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu. Rozpatrując sprzeciw komisja lekarska dokonuje ponownej oceny i rozstrzyga w formie orzeczenia. Orzeczenie komisji lekarskiej albo lekarza orzecznika, od którego nie wniesiono sprzeciwu, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Bezspornym jest, że ubezpieczona nie wniosła sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS do komisji lekarskiej ZUS i na podstawie tego orzeczenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną decyzję. W dniu 17 września 2012 r. ubezpieczona odebrała odpis tego orzeczenia, które zawierało pouczenie o możliwości złożenia sprzeciwu

do komisji lekarskiej. W odwołaniu ubezpieczona podnosi kwestie dotyczące stanu zdrowia, a zatem są to zarzuty wyłącznie odnośnie orzeczenia Lekarza Orzecznika.

W uchwale z dnia 15 marca 2006 r., II UZP 17/05 (OSNP 2006/15-16/245) Sąd Najwyższy stwierdził, że na podstawie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. sąd odrzuca odwołanie, w którym ubezpieczony podnosi wyłącznie zarzuty przeciwko orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS w kwestiach określonych w art. 14 ust. 1 pkt 1-5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 ze zm.).

„Oparcie odwołania wyłącznie na zarzutach dotyczących orzeczenia lekarza orzecznika" dotyczy każdego takiego orzeczenia, a więc wszystkich kwestii ujętych w art. 14 wyżej wskazanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy, związku przyczynowego niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do samodzielnej egzystencji oraz celowości przekwalifikowania zawodowego. W każdym z tych wypadków orzeczenie lekarza orzecznika stanowi podstawę do wydania decyzji w sprawie o świadczenie, do którego prawo

uzależnione jest od stwierdzenia niezdolności do pracy, niezależnie od tego, czy chodzi wyłącznie o stwierdzenie niezdolności do pracy, czy pozostałe kwestie.

Natomiast w uzasadnieniu powołanej wyżej uchwały Sąd Najwyższy, między innymi, wskazał, że nie wniesienie sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika oznacza, że wnioskodawca zgadza się, iż wszystkie stwierdzenia w nim zawarte są prawdziwe. Tym samym proces ustalania okoliczności faktycznych, mających znaczenie dla nabycia prawa do renty zostaje zakończony. Odrzucenie odwołania jest zatem uzasadnione i konieczne, jeśli sprawa dotyczy świadczenia z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo zależy od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawą wydania decyzji jest orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, gdy odwołujący się nie wniósł sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej ZUS oraz gdy odwołanie jest oparte wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia.

Stanowisko powyższe potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 maja 2010r., I UK 23/10, wskazując, że jeśli wnioskodawca, wobec którego wydano orzeczenie lekarskie, nie wnosi sprzeciwu, mimo że data powstania niezdolności nie odpowiada rzeczywistej dacie jej powstania, to nie sposób przyjąć, że dopuszczalne jest jej kwestionowanie dopiero w późniejszym postępowaniu odwoławczym przed sądem.

Jednocześnie jak prawidłowo wskazał sąd I instancji, skarżąca może natomiast rozważyć możliwość wystąpienia do organu rentowego z wnioskiem o przywrócenie jej terminu do złożenia sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika, podając przyczyny, które uniemożliwiły jej złożenie tego środka odwoławczego w terminie, na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 2c ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wobec powyższego zaskarżone postanowienie należało uznać za trafne, gdyż Sąd

Okręgowy prawidłowo zastosował w sprawie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. i w tym stanie rzeczy

zażalenie ubezpieczonej należało oddalić na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art.

397§2 k.p.c.

SSA Jolanta Hawryszko SSA Zofia Rybicka-Szkibieli SSA Romana Mrotek